

mange Udveie til at faae Hjælp til at fortsætte Studeringerne, da hoisindede Folk jo i saa rigeligt Maal have betænt de Studerende ved Universitetet. Men medens jeg saaledes i fuldeste Maal kan være med til, at der arbeides hen til, at Bornholm atter kan faae en fuldstændig Latinskole, kan jeg ikke gaa med til, saaledes som det er udtalt i Folkethingets Betænkning, at opfordre den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet til at indlede Underhandling med Kønne Byraad, eventuelt med Bornholms Amtsråd, om, at Skolen skulde gaa over til Kommunen mod Statstilskud og saaledes ophøre at være en Statskole og blive en Kommuneskole. Jeg føler mig aldeles overbevist om, at deene Forandring vil være til Skade for Skolen, alskaa til Skade for Befolkningen paa Bornholm, til Skade for den opvøgende Slægt. Og skulde nu Skolen senere hen kunne faae de to nu nedlagte Klasser som saadanne gjenoprettede og erstattede paa den Maade, at Skolen skulde ophøre som Statskole og gaa over til at blive en Kommuneskole, er jeg overbevist om, at den vilde staa sig meget bedre ved at blive det, den nu er. Men jeg føler mig overbevist om, at dette ikke skal ske, thi selv om Opfordringen udgaar, tror jeg ikke, at Amtsrådet, hvorfra jeg i en Række af Aar har havt den Ære at være Medlem, vil gaa ind derpaa, og Amtsrådet antager jeg nu ogsaa vil blive spurgt. Jeg skal saaledes tillade mig at anbefale til det høie Landsting, at bemeldte Tilskud maa gives Skolen, at Overgangen kan gøres til, at Kønne høiere Realskole atter kan blive en fuldstændig lærd Skole, men samtidig anbefale, at den vedbliver at være Statskole som hidtil, hvorved der formentlig bedst sikres den gode Lærerkrefter og lave Skolepenge.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til 2den Behandling

vedtoges enstemmig med 53 Stemmer.

Carlson: Jeg skal tillade mig at foreslaa, at der bliver nedsat et Udvalg paa 9 Med-

lemmer over det foreliggende Forslag. Der er jo ikke Noget ivoien for, at jeg motiverer dette Forslag? (Formanden: Nei, aldeles Intet!) Jeg vil da sige, at det ikke alene er paa Grund af det foreliggende Forslags Indhold, at jeg har taget Ordet for at foreslaa Nedsættelse af Udvalg, men det er, fordi jeg længe har været af den Overbevisning, at Landstinget idetmindste over finantsielle Sager og den Slags Forslag, specielt Finantsloovforslaget, bør nedsætte Udvalg for at prøve dem. Jeg tror ogsaa, at der har virst sig flere ubehagelige Følger af, at vi have mndladt at gøre det tidligere. Der taler dog det til Undskyldning derfor, at vi saa ofte have faaet oversendt Forslaget fra Folkethinget saa sent, at der virkelig deri har været Anledning til, naar ikke absolut Nødvendighed forelaa, at lade det passere uden at faae det nærmere undersøgt. Men jeg tror, at det omsider er blevet klarere og klarere, at det gaar ikke an, idet der efterhaanden, som allerede omtalt af det ærede 12te kongevalgte Medlem (Dannestjold-Samsøe), har begyndt at danne sig en mere og mere vøgende Mening om, at egentlig har Landstinget ikke noget Videre med Finantsloven at gjøre. Det kan ikke nytte ikke at ville indrømme, at saaledes er det, naar man har noget Kjendskab til Forholdene ude blandt Folk, og at denne Opfattelse benyttes af dem, som nu engang have bundet denne Overbevisning, til at staa fastere og fastere, at det er en Usurpation fra Landstingets Side, naar det griber ind i Finantslovens Behandling. Paa den anden Side er der efter min Overbevisning en bestemt Pligt for os til at bruge en alvorlig Kontrol, naar der er Tale om, hvorledes Finantsloven endelig bør komme til at se ud. Der er mange Gange forekommet, maaste tildeels ved en Misforstaaelse, Forsøg paa at sætte Anmærninger ind paa Finantsloven, som aldeles ikke høre hjemme der, saaledes at det endog, hvis det fortsattes, kunde have til Følge, at det Myndighedsforhold mellem de forskellige Lovgivningsfaktorer, som Grundloven har etableret, efterhaanden kunde blive forskudt, og det er en overordentlig farlig Ting; det kan endog blive forsøgt at udvide dette Forhold ved Behandlingen af Finantsloven saa vidt, at det kunde have betænkkelige Følger for den Særmyndighed, der tilkommer Hans Majestæt Kongen ifølge § 13 i Grundloven. Nu er det vist nok, at der for Dieblikket ikke foreligger nogen stor Fare, saavidt jeg kan se, i det foreliggende Finantsloovkast; men naar man ser hen til, hvorledes